

RĪCĪBAS PLĀNS

	Primārs Sekundārs	Līmenis 1 2 3 4	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (1. līmenis)	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (2. līmenis)	Zaļais karogs (3. līmenis)	Zaļais karogs un Ekoskolu vēstnieku statuss (4. līmenis)	Komentāri
3.1	Gada tēma ³		1) Ar Gada tēmu strādā vairākas reizes mācību gada laikā , bet ar lielām pauzēm, piemēram, izlaižot dažus mēnešus.	1) Ar Gada tēmu strādā visa gada garumā . ⁴ 2) Gada tēmas izvēle balstās uz Vides novērtējuma rezultātiem – tiek izvēlēta tā tēma, kurā pirmsskolai ir visvairāk nepieciešami uzlabojumi.	1) Ar Gada tēmu strādā visa gada garumā. ⁴ 2) Gada tēmas izvēle balstās uz Vides novērtējuma rezultātiem – tiek izvēlēta tā tēma, kurā pirmsskolai ir visvairāk nepieciešami uzlabojumi. ¹ Pamattēmas (atkritumi, ūdens, enerģija, transports, pārtika) ir prioritāras un tiek izvēlētas vispirms . ² 3) Dažādās aktivitātēs un mācību procesā tiek aptverti daudzveidīgi Gada tēmas aspekti, ieviešot arī praktiskas izmaiņas, lai sasniegtu Ekoskolu tēmā noteiktos ilgtermiņa mērķus. Gada tēma vienmēr tiek skatīta saiknē ar vides aizsardzības un vides izglītības jautājumiem.	1) Ar Gada tēmu strādā visa gada garumā. ⁴ 2) Gada tēmas izvēle balstās uz Vides novērtējuma rezultātiem – tiek izvēlēta tā tēma, kurā skolai ir visvairāk nepieciešami uzlabojumi. ¹ Pamattēmas ir prioritāras un tiek izvēlētas vispirms. ² 3) Dažādās aktivitātēs un mācību procesā tiek aptverti daudzveidīgi Gada tēmas aspekti, ieviešot arī praktiskas izmaiņas, lai sasniegtu Ekoskolu tēmā noteiktos ilgtermiņa mērķus. Gada tēma vienmēr tiek skatīta saiknē ar vides aizsardzības un vides izglītības jautājumiem. 4) Paralēli darbam ar Gada tēmu iespēju robežās tiek strādāts ar pamattēmām - tiek izdarīts viss iespējamais, lai atrisinātu vides novērtējumā (2. sadaļā) ar 1 un 2 novērtētas problēmas.	
3.2	Apskatītās Ekoskolu tēmas ⁵		N/A	N/A	1) Apskatītās tēmas tiek turpinātas nākamajos gados, attīstot ieviestās praktiskās iestrādes, saglabājot veiksmīgākās tradīcijas, pasākumus.	1) Apskatītās tēmas tiek turpinātas nākamajos gados, attīstot ieviestās praktiskās iestrādes, saglabājot veiksmīgākās tradīcijas, pasākumus. 2) Iespēju robežās izietās tēmās tiek uzsāktas jaunas iniciatīvas.	
3.3	Rīcības plāna saturs/forma		1) Rīcības plāns ir visu iespējamo ar gada tēmu saistīto aktivitāšu, projektu, konkursu apkopojums . Rīcības plāns balstīts Ekopadomes dalībnieku idejās bez saiknes ar vides novērtējumu. 2) Rīcības plāns ietver - aktivitātes, termiņus, izvērtēšanas metodes un sadaļu sasniegtiem rezultātiem.	1) Rīcības plānā tiek iekļautas prioritārās rīcības/aktivitātes , kuras izriet no vides novērtējuma secinājumiem . 2) Rīcības plāns ietver - aktivitātes, termiņus, aktivitāšu rezultātu izvērtēšanas metodes, un sadaļu sasniegtiem rezultātiem. 3) Papildus ietver- atbildīgos un skolas mērķi/us. 4) Rīcības plāns iekļauj ar gada tēmu saistītas praktiskas (Ko paveiksim, praktiski mainīsim pirmsskolā, savos ikdienas paradumos?) un izglītojošas (Kādēļ tas ir svarīgi?) aktivitātes.	1) Rīcības plānā tiek iekļautas prioritārās rīcības/aktivitātes, kuras izriet no vides novērtējuma secinājumiem. 2) Rīcības plāns ietver - mērķorientētas aktivitātes, termiņus, aktivitāšu rezultātu izvērtēšanas metodes, atbildīgos un sadaļu sasniegtiem rezultātiem. 3) Papildus ietver atbildīgos un konkrētu, izmērāmu pirmsskolas mērķi/us. 4) Rīcības plāns iekļauj ar gada tēmu un izietām Ekoskolu tēmām saistītas praktiskas un izglītojošas aktivitātes. 5) Plānā pamatā tiek iekļautas pirmsskolas pārstāvju idejas, iniciatīvas. Citi projekti, konkursi ir kā papildinājums. ⁶	1) Rīcības plānā tiek iekļautas prioritārās rīcības/aktivitātes, kuras izriet no vides novērtējuma secinājumiem. 2) Rīcības plāns ietver - mērķorientētas aktivitātes, termiņus, aktivitāšu rezultātu izvērtēšanas metodes, atbildīgos un sadaļu sasniegtiem rezultātiem. 3) Papildus ietver atbildīgos un konkrētu, izmērāmu pirmsskolas mērķi/us. 4) Rīcības plānā iekļauj ar gada tēmu un izietām Ekoskolu tēmām saistītas praktiskas un izglītojošas aktivitātes. 5) Plānā pamatā tiek iekļautas pirmsskolas pārstāvju idejas, iniciatīvas. Citi projekti, konkursi ir kā papildinājums. ⁶ 6) Papildus tiek izrunāti, izplānoti nepieciešamie resursi, lai aktivitātes varētu realizēt (laiks, cilvēki, materiāli, finanses, zināšanas, prasmes).	

3.4.	Mērķu definēšana		<p>1) Ja Ekoskolas mērķi tiek plānoti, Ekopadomes pārstāvji ir informēti par gala rezultātu, bet viņiem nav iespējas vai viņi nepauž savas idejas un ieteikumus, nepiedalās plānošanā. Koordinators un/ vai vadība plāno un izvēlas idejas.</p>	<p>1) Ekopadomes pārstāvji ir informēti par mērķiem un viņiem ir iespēja paust savas idejas un ieteikumus, piedalīties plānošanā, bet gala lēmumu par mērķi pieņem koordinators un/ vai vadība.</p> <p>2) Mērķim ir saikne ar vides novērtējuma secinājumiem. Tie tiek izmantoti, lai definētu mērķi.</p>	<p>1) Ekopadomes pārstāvji kopā izvirza mērķi.</p> <p>2) Mērķim ir saikne ar vides novērtējuma secinājumiem. Tie tiek izmantoti, lai definētu mērķi.</p> <p>3) Pirmsskolas gada mērķi saskan ar Ekoskolu programmas tēmu ilgtermiņa mērķiem.⁸ Palīdz sasniegt vai virzīties uz tiem.</p> <p>4) Ekopadome izvērtē mērķu atbilstību SMART⁷ kritērijiem - pārbauda, vai mērķi ir konkrēti, izmērāmi, sasniedzami, reālistiski/būtiski un terminēti.</p> <p>5) <i>Bērnu Ekopadome</i> izrunā pielāgotā* vides novērtējuma rezultātus. Bērni kopā ar skolotāju cenšas izvērtēt informāciju un pieņemt lēmumu par vienkāršiem mērķiem, kas jāsasniež, lai konstatētās problēmas atrisinātu.</p>	<p>1) Ekopadomes pārstāvji kopā izvirza mērķi.</p> <p>2) Mērķim ir saikne ar vides novērtējuma secinājumiem. Tie tiek izmantoti, lai definētu mērķi.</p> <p>3) Pirmsskolas gada mērķi saskan ar Ekoskolu programmas tēmu ilgtermiņa mērķiem.⁸ Palīdz sasniegt vai virzīties uz tiem.</p> <p>4) Ekopadome izvērtē mērķu atbilstību SMART⁷ kritērijiem - pārbauda, vai mērķi ir konkrēti, izmērāmi, sasniedzami, reālistiski/būtiski un terminēti.</p> <p>5) <i>Bērnu Ekopadome</i> izrunā pielāgotā* vides novērtējuma rezultātus. Bērni kopā ar skolotāju cenšas izvērtēt informāciju un pieņemt lēmumu par vienkāršiem mērķiem, kas jāsasniež, lai konstatētās problēmas atrisinātu.</p> <p>6) Tiek izvirzīti īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķi.</p>	
3.5.	Aktivitāšu plānošana		<p>1) Ekopadomes pārstāvji ir informēti par rīcības plāna aktivitātēm.</p>	<p>1) Ekopadomes pārstāvji ir informēti par rīcības plāna aktivitātēm.</p> <p>2) Ekopadomes pārstāvjiem ir iespēja paust savas idejas un ieteikumus, piedalīties aktivitāšu plānošanā, bet gala plānu izveido koordinators un/ vai vadība.</p>	<p>1) Ekopadomes pārstāvji ir informēti par rīcības plāna aktivitātēm.</p> <p>2) Ekopadomes parstāvji kopā piedalās aktivitāšu plānošanā - analizē un izvērtē Vides novērtējuma problēmrisinājumu idejas, rada jaunas idejas, nosaka prioritātes, izvēloties labāko risinājumu, aktivitātes, kas varētu palīdzēt sasniegt mērķi, izstrādā aktivitāšu rezultātu izvērtēšanas metodes, sadala pienākumus un nosaka termiņus.</p> <p>3) Ekopadomes pārstāvji savāc aktivitāšu ieteikumus no citiem pirmsskolas pārstāvjiem. Izvērtē piedāvājumus un saliek gala plānu.</p> <p>4) <i>Bērnu Ekopadomē</i>, izmantojot pielāgotā* vides novērtējuma rezultātus un izvirzītos mērķus, bērni uzklaua un izsaka savu viedokli, priekšlikumus, ar skolotāja atbalstu cenšas vienoties un apkopot nepieciešamās darbības, lai sasniegtu kopīgu mērķi. Bērni ar skolotāja atbalstu uzņemas un sadala atbildību, izrunā un vienojas, kā novērtēs savu un citu darbību, vēlamu rezultātu.</p>	<p>1) Ekopadomes pārstāvji ir informēti par rīcības plāna aktivitātēm.</p> <p>2) Ekopadomes pārstāvji kopā piedalās aktivitāšu plānošanā.</p> <p>3) Ekopadomes pārstāvji savāc aktivitāšu ieteikumus no citiem pirmsskolas pārstāvjiem. Izvērtē piedāvājumus un saliek gala plānu.</p> <p>4) <i>Bērnu Ekopadomē</i>, izmantojot pielāgotā* vides novērtējuma rezultātus un izvirzītos mērķus, bērni uzklaua un izsaka savu viedokli, priekšlikumus, ar skolotāja atbalstu cenšas vienoties un apkopot nepieciešamās darbības, lai sasniegtu kopīgu mērķi. Bērni ar skolotāja atbalstu uzņemas un sadala atbildību, izrunā un vienojas, kā novērtēs savu un citu darbību, vēlamu rezultātu.</p> <p>5) Aktivitāšu plānošanā tiek iesaistīti visi, kas piedalījās vides novērtējuma veikšanā.</p>	

3.6	Rīcības plāna prezentēšana		<p>1) Rīcības plāns tiek izvietots uz Ekoskolas ziņojumu dēļa.</p>	<p>1) Rīcības plāns tiek izvietots uz Ekoskolas ziņojumu dēļa. Ja iespējams, arī citur, piemēram, pirmsskolas mājaslapā, informatīvā izdevumā.</p> <p>2) Ekopadome iepazīstina ar rīcības plāna saturu, mērķiem skolotājus, kas tālāk nodod informāciju savās grupās.</p>	<p>1) Rīcības plāns tiek izziņots dažādos veidos, izmantojot Ekoskolas ziņojuma dēli, vecāku mapes grupās, ja iespējams, tas tiek izvietots pirmsskolas mājaslapā, informatīvā izdevumā, sociālos tīklos.</p> <p>2) Ekopadome iepazīstina ar rīcības plāna saturu, mērķiem skolotājus, kas tālāk nodod informāciju savās grupās, regulāri aktualizējot to gada laikā.</p> <p>3) Ar Rīcības plānu iepazīstina arī pārējos pirmsskolas pārstāvjus, kas nedarbojas Ekopadomē, neiesaistījās Rīcības plāna izstrādē.</p> <p>4) Plāns tiek vizualizēts, īsumā izceļot pašu svarīgāko - gada tēmu, mērķus, tuvākā laika aktivitātes, nepieciešamās praktiskās rīcības, pēc tam arī rezultātus.</p>	<p>1) Rīcības plāns tiek izziņots dažādos veidos, izmantojot Ekoskolas ziņojuma dēli, vecāku mapes grupās, ja iespējams, tas tiek izvietots pirmsskolas mājaslapā, informatīvā izdevumā, sociālos tīklos.</p> <p>2) Ekopadome iepazīstina ar rīcības plāna saturu, mērķiem skolotājus, kas tālāk nodod informāciju savās grupās, regulāri aktualizējot to gada laikā.</p> <p>3) Ar Rīcības plānu iepazīstina arī pārējos pirmsskolas pārstāvjus, kas nedarbojas Ekopadomē, neiesaistījās Rīcības plāna izstrādē, kā arī citus ieinteresētos - vecākus, pašvaldības pārstāvjus, medijus.</p> <p>4) Plāns tiek vizualizēts, īsumā izceļot pašu svarīgāko - gada tēmu, mērķus, tuvākā laika aktivitātes, nepieciešamās praktiskās rīcības, pēc tam arī rezultātus.</p> <p>5) Ilgtermiņa Rīcības plāns, Ekoskolu mērķi tiek iekļauti pirmsskolas attīstības plānā, apliecinot pirmsskolas nodomus nopietni darboties vides un ilgtspējīgās attīstības virzienā.</p>	
3.7	Rīcības plāna īstenošana		<p>1) Koordinators un/vai vadība pieņem gala lēmumu par rīcības plāna īstenošanas procesu. Pārējiem Ekopadomes pārstāvjiem uztic daļu atbildības, atsevišķu uzdevumu izpildi.</p>	<p>1) Koordinators un/vai vadība pieņem gala lēmumu par rīcības plāna īstenošanas procesu. Pārējiem Ekopadomes pārstāvjiem uztic daļu atbildības, atsevišķu uzdevumu izpildi.</p> <p>2) Ekopadome rīcības plāna izpildē iesaista skolotājus, kas nedarbojas Ekopadomē.</p> <p>3) Īstenojot plānu, Ekoskolu tēmās praktiski tiek risinātas vides novērtējumā konstatētās vides problēmas, kas ir saistītas ar pirmsskolas ikdienu vai arī aktuāliem vides jautājumiem vietējā sabiedrībā.</p>	<p>1) Ekopadomes pārstāvji kopā īsteno rīcības plāna aktivitātes, izvērtē rezultātus un salīdzina ar plānoto, nepieciešamības gadījumā izvēlas citas stratēģijas, papildina un uzlabo plānu.</p> <p>2) Ekopadome rīcības plāna izpildē iesaista skolotājus, kas nedarbojas Ekopadomē</p> <p>3) Īstenojot plānu, Ekoskolu tēmās praktiski tiek risinātas vides novērtējumā konstatētās vides problēmas, kas ir saistītas ar skolas ikdienu vai arī aktuāliem vides jautājumiem vietējā sabiedrībā.</p> <p>4) Ekopadome rīcības plāna izpildē sadarbojas ar dažādiem pirmsskolas pārstāvjiem, kas nedarbojas Ekopadomē, piemēram, medmāsu, pavāri.</p> <p>5) <i>Bērnu Ekopadome</i> īsteno iepļānotās aktivitātes, bērni mācās paveikt uzticēto pienākumu, ar skolotāja atbalstu novērtē savu un citu paveikto, sasniegto rezultātu, nepieciešamības gadījumā uzlabo plānu.</p>	<p>1) Ekopadomes pārstāvji kopā īsteno rīcības plāna aktivitātes, izvērtē rezultātus un salīdzina ar plānoto, nepieciešamības gadījumā izvēlas citas stratēģijas, papildina un uzlabo plānu.</p> <p>2) Ekopadome rīcības plāna izpildē iesaista skolotājus, kas nedarbojas Ekopadomē</p> <p>3) Īstenojot plānu, Ekoskolu tēmās praktiski tiek risinātas vides novērtējumā konstatētās vides problēmas, kas ir saistītas ar skolas ikdienu vai arī aktuāliem vides jautājumiem vietējā sabiedrībā.</p> <p>4) Ekopadome rīcības plāna izpildē sadarbojas ar dažādiem pirmsskolas pārstāvjiem, kas nedarbojas Ekopadomē, piemēram, medmāsu, pavāri.</p> <p>5) <i>Bērnu Ekopadome</i> īsteno iepļānotās aktivitātes, bērni mācās paveikt uzticēto pienākumu, ar skolotāja atbalstu novērtē savu un citu paveikto, sasniegto rezultātu, nepieciešamības gadījumā uzlabo plānu.</p> <p>6) Pēc nepieciešamības īstenošanā tiek iesaistīti citi pieaugušie, piemēram, vecāku, pašvaldības, vietējo organizāciju pārstāvji.</p>	

3.8	Rīcības plāna rezultāti		1) Ekoskolu gada tēmā panākts izmērāms rezultāts.	1) Ekoskolu gada tēmā panākts izmērāms rezultāts. 2) Sasniegtie rezultāti atbilst izvirzītiem pirmsskolas mērķiem un izriet no pārraudzības un izvērtēšanas procesa .	1) Ekoskolu gada tēmā un citās vides jomās panākti dažādi izmērāmi rezultāti, piemēram, uzlabojušās bērnu zināšanas, izpratne, attieksmes, prasmes un motivācija rīkoties vides labā, ieviestas praktiskas iniciatīvas, samazinot pirmsskolas un to pārstāvju ietekmi uz vidi, īstenotas akcijas, kampaņas, iniciatīvas vietējā sabiedrībā. 2) Sasniegtie rezultāti atbilst: izvirzītajiem pirmsskolas mērķiem; saskan ar Ekoskolu ilgtermiņa (tēmu un mācību) mērķiem ; izriet no pārraudzības un izvērtēšanas procesa, kas veikts gada garumā. 3) Ja mērķus neizdevās pilnībā sasniegt, Ekopadomes pārstāvji analizē pieļautās kļūdas, cēloņus un izplāno nepieciešamos risinājumus, uzlabojumus turpmākajam darbam.	1) Ekoskolu gada tēmā un citās vides jomās panākti dažādi izmērāmi rezultāti, kas ietver izmaiņas gan zināšanās, gan attieksmēs, gan rīcībās. 2) Sasniegtie rezultāti atbilst: izvirzītajiem pirmsskolas mērķiem; saskan ar Ekoskolu ilgtermiņa (tēmu un mācību) mērķiem; izriet no pārraudzības un izvērtēšanas procesa, kas veikts gada garumā. 3) Ja mērķus neizdevās pilnībā sasniegt, Ekopadomes pārstāvji, iesaistot pārējos pirmsskolas pārstāvjus , analizē pieļautās kļūdas, cēloņus un izplāno nepieciešamos risinājumus, uzlabojumus turpmākajam darbam.	
3.9	Rīcības plāna saikne ar mācību saturu		N/A	N/A	1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu, integrējot vismaz daļu no <i>Bērnu Ekopadomes</i> aktivitātēm, kas saistās ar Rīcības plāna satura, procesa plānošanu, īstenošanu un rezultātu apkopošanu.	1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu, integrējot visas Bērnu Ekopadomes aktivitātes, kas saistās ar Rīcības plāna satura, procesa plānošanu, īstenošanu un rezultātu apkopošanu.	
Skaidrojumi		<p>1 – Izņēmums ir apkopojošās tēmas - klimata pārmaiņas un bioloģiskā daudzveidība. Tās skolām vēlams izvēlēties, kad izietas visas tēmas vai klimata pārmaiņu gadījumā izietas pamattēmas-enerģija, atkritumi, ūdens, transports un pārtika; bioloģiskās daudzveidības gadījumā- skolas vide un apkārtnē un meža tēma.</p> <p>2 – Kādu no pamattēmām var iziet vēlāk, ja tajās jau ir labas iestrādes (vides novērtējumā uzrādās labi rezultāti), bet Ekoskolu papildtēmās (skolas vide un apkārtnē, mežs vai vide un veselība), pamatojoties uz vides novērtējumu, ir visvairāk nepieciešami uzlabojumi.</p> <p>3 – Gada tēma neatkārtojas, kamēr nav izietas visas tēmas. Darbs ar izietām tēmām turpinās. Ja kādā no iepriekšējām tēmām tiek konstatētas problēmas, tad tās tiek risinātas, bet lielāko uzmanību pievēršot jaunai gada tēmai.</p> <p>4 – Svarīgi, lai katru mēnesi ir kāda aktivitāte veltīta gada tēmai, tā var būt arī lielāka aktivitāte, kas turpinās ilgāku laika posmu, ietver arī tēmas integrāciju mācību procesā. Nav būtiska kvantitāte, bet kvalitāte - ar plānotām aktivitātēm tiek panāktas pārmaiņas, sasniegts vēlams rezultāts un kopumā Ekoskolu izvirzītie mērķi.</p> <p>5 – Pirmsskolas, kuras ir apskatījušas visas tēmas, turpina darbu ar tām, izvēloties uz to brīdi aktuālāko (no vides novērtējuma izrietošu) tēmu kā Gada tēmu.</p> <p>6 – Citi projekti, konkursi nāk kā papildinājums, bet nevis kā pamataktivitātes. Plānā svarīgi pamatā izcelt jūsu iniciatīvas, bet, ja projekts, konkurss, kurā piedalīties, palīdz sasniegt Jūsu izvirzītos Ekoskolas mērķus, tad to var norādīt kā pamataktivitāti, aprakstīt sīkāk rezultātus. Citos gadījumos var pieminēt, bet sīkāk neaprakstīt.</p> <p>7 – Mērķis atbilst SMART principam. Skat. Ekoskolu metodisko materiālu 20.lpp.</p> <p>8 – Ekoskolu tēmās ir izvirzīti ilgtermiņa mērķi, kurus jāsasniedz, strādājot ar tēmu. Tie ir redzami Ekoskolu datu bāzē un metodiskā materiālā gada tēmas sadaļā. (52. - 61. lpp.)</p> <p>Vairāk par Rīcības plānu skat. metodiskā materiālā 16. lpp. https://ej.uz/ekoskolu-metodiskais</p> <p>Pirmsskolu metodiskais materiāls - https://ej.uz/metodiskais-pii</p> <p>*Pielāgotais Vides novērtējums bērniem pieejams šeit ej.uz/vn-pii-berniem</p>					

Pirmsskolā, realizējot 7 Ekoskolu soļus:

- Bērni tiek iesaistīti atbilstoši viņu spējām. Tiek dota iespēja pētīt un darīt.
- Ja skolu kritērijos katrā nākamā līmenī tiek veicināta bērnu patstāvība un skolotājs iesaistās pēc nepieciešamības. Pirmsskolā daudz lielāka nozīme skolotāja atbalstam - pirmsskolā bērns darbojas kopā ar skolotāju.
- pirmsskolā, iesaistot bērnus, 7 soļi tiek realizēti kā rotaļnodarbība. Pilda vairāk izglītojošu funkciju, piemēram, kā tas ir ar bērniem domātu vides novērtējumu (ej.uz/vn-pii-berniem)
- Nopietnāki darbi paliek lielai Ekopadomei (piemēram, pilnais vides novērtējums), bet tas ietver arī bērnu secinājumus, iesaistes rezultātu.
- Gan skolā, gan pirmsskolā ir svarīga visa kolektīva iesaiste un sadarbība.

